

Kedy konečne zjednodušíme aj my podávanie prihlášok na stredné školy?

Prednedávnom som dostala e-mailom list od generálneho riaditeľa Ústavu informácií a prognóz školstva, v ktorom vyzýva učiteľov, aby posielali svoje návrhy vytvorenej pracovnej skupine na tému ako bojovať proti byrokracii v školstve. Mňa, ako výchovnej poradkyne, sa v súčasnosti najviac dotýka byrokracia, ktorá súvisí s podávaním prihlášok žiakov na stredné školy. Väčšina výchovných poradcov si už zvykla na neustále zmeny, ktoré sa každoročne v tejto oblasti dejú bez toho, aby sa k nim mohli vopred vyjadriť. Nikto sa nás nepýta na naše skúsenosti, na naše návrhy a nepočúva naše pripomienky. Mnohí prijímajú všetko bez odporu. Ako to už u nás, na Slovensku chodí, všetky zmeny, ktoré sa v tomto smere dejú, výchovných poradcov aj rodičov stále viac zaťažujú. Namiesto toho, aby sa tlačivá zjednodušovali, stále viac sa komplikujú. Pribúdajú v nich zbytočné a nezmyselné údaje (na najnovšom tlačive je to okrem iných titul rodiča), ktoré nemajú žiadny praktický ani logický zmysel. Takže výchovným poradcom, napriek tomu, že majú k dispozícii program Proforient, práce stále pribúda. Okrem pribúdajúcich údajov ide aj o to, že kedysi si žiak mohol podať len jednu prihlášku, dnes ich môže spolu podať aj šesť (dve na „talentové“, dve na riadne termíny a ďalšie na súkromné školy). A to vrátane piatakov. Ale výchovný poradca má na ich spracovanie stále ten istý čas ako mal pred 20 rokmi! Ktoré údaje sú v prihláškach zbytočné a dali by sa odstrániť? Vezmime si ako vzor tlačivá prihlášok na stredné školy, ktoré sa používajú v Českej republike. Nájdeme ich bežne na webových stránkach (tlačivo slovenskej prihlášky tam nenájdete), napr.: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/nove-formulare-prihlasek-vzory>. Na prvý pohľad je tam tlačivo oveľa jednoduchšie. Po prvé, nie je potrebné uvádzať žiadne kódy škôl. Prečo sa vlastne kódy na slovenské prihlášky uvádzajú? Hlási stredná škola, keď dostane prihlášku zo základnej školy niekam jej kód? Ak áno, načo? Nestačilo by ten kód uviesť raz na sprievodný list k prihláškam? Ak by bolo potrebné urobiť súhrnnú štatistiku po prijímacom konaní, určite by stačil aj takýto jednoduchý spôsob zosumarizovania údajov, ako nezmyselne „zbierať“ kódy na prihláškach. Okrem toho sa tam uvádza kód strednej školy a kód odboru. České prihlášky tiež požadujú kód odboru. Ale kód strednej školy nie je prakticky potrebný, veď je tam uvedená jej adresa so smerovým číslom. Po druhé, ďalší údaj, ktorý je nielen podľa výchovných poradcov, ale aj podľa oslovených zástupcov stredných škôl, na našich prihláškach zbytočný, je potvrdenie od lekára. Na českej prihláške sa k tomuto údaju uvádza: *„Vyplňuje se pouze v případě, že se jedná o obor vzdělání, pro který je tento posudek nezbytný (informaci o jeho potřebnosti podá výchovný poradce nebo ředitel příslušné střední školy).“* Ale u nás musí nechať rodič potvrdiť každú

prihlášku lekárom, za každú zaplatiť rovnaký poplatok, aj keď lekár dieťa nevyšetruje dvakrát. Vo väčšine prípadov vlastne lekár dieťa vôbec nevyšetruje, len prihlášku potvrdí. A vezme za to niekedy aj 12 Euro za jednu prihlášku. Keby nemusel každú prihlášku potvrdiť lekár (mohlo by stačiť čestné prehlásenie rodiča o zdravotnom stave žiaka), a keby sa nemuseli uvádzať na prihlášky zbytočné kódy, získali by výchovní poradcovia čas, ktorý možno prirovnať na veľkých školách pracovnému času učiteľa v trvaní celého týždňa! Čas, ktorý im chýba na výchovu a vzdelávanie žiakov práve preto, že ho musia venovať podobným „nezmyslom“. Mohli by sa vo svojej škole venovať preventívnej výchovnej činnosti, práci so žiakmi a žiackou školskou samosprávou a namiesto tejto zbytočnej byrokracie riešiť skutočné problémy v našich školách. Výchovným poradcom v Českej republike možno teda úprimne závidieť, že prácu s prihláškami majú podstatne jednoduchšiu. To je dôkaz, že to funguje aj bez zbytočnej byrokracie.

Bratislava, 30. marca 2011

Mgr. Jarmila Blažeková